

**СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

РЕКОМЕНДАЦІЇ

**АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

від 30 листопада 2021р.

№ 70/28-рк/к

м. Харків

Удачненська селищна рада

*вул. залізнична, буд. 53, смт. Удачне,
Покровський район, Донецька область,
85334*

Про припинення бездіяльності,
яка містить ознаки порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

Відділом досліджень і розслідувань в Донецькій області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) за результатами розгляду матеріалів, зібраних під час дослідження ринків послуг у сфері поводження з побутовими відходами та стану конкуренції на цих ринках, встановлено наступне.

Удачненська селищна рада Покровського району Донецької області (далі – Удачненська селищна рада) є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи – 04341956, місцезнаходження: 85334, Донецька область, Покровський район, смт. Удачне, вул. залізнична, буд. 53.

Згідно інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Удачненська селищна рада є органом місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» селищна рада входить до системи місцевого самоврядування.

Згідно із статтею 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх

створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Удачненською селищною радою рішенням від 09.12.2020 №УІІІ/1-11 утворено виконавчий комітет Удачненської селищної ради VIII скликання.

Виконавчий комітет Удачненської селищної ради не наділений правами юридичної особи.

Рішенням Удачненської селищної ради від 16.12.2020 № УІІІ-2-7 затверджено Регламент роботи виконавчого комітету Удачненської селищної ради (далі – Регламент).

Згідно із пунктом 1.1. Регламенту виконавчий комітет селищної ради є її виконавчим і розпорядчим органом, який утворюється радою на строк її повноважень у порядку, визначеному Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Відповідно до частини 2 Регламенту, до повноважень виконавчого комітету Удачненської селищної ради належить, зокрема, розгляд і вирішення питань, віднесених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів ради.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, реалізація Удачненською селищною радою в особі виконавчого комітету покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, що діяла до 01.05.2021) передбачено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Відповідно до підпункту 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить власні (самоврядні) повноваження, зокрема, визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Згідно з частиною третьою статті 35¹ Закону України «Про відходи» (із змінами) виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган

місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Статтею 1 вищезазначеного Закону визначено, зокрема, що:

- побутові відходи – відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
- послуги з вивезення побутових відходів – збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органами місцевого самоврядування.

Відповідно до пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (із змінами), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

Враховуючи вищенаведене, виконавці послуг із вивезення побутових відходів повинні бути визначені на конкурсних засадах.

Процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту визначена Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (надалі – Порядок).

Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».

Враховуючи вищезазначене, орган місцевого самоврядування зобов'язаний визначити виконавця послуг із вивезення побутових відходів на конкурсних засадах.

За інформацією, наданою Удачненською селищною радою, листом від 27.07.2021 № 1380/02-18 (вх. від 28.07.2021 № 70-01/4221), послуги з вивезення побутових відходів на території селищної ради надає КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ГОСПОДАР» УДАЧНЕНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ (далі – КП «ГОСПОДАР») (ідентифікаційний код юридичної особи - 42101705).

Також, Удачненська селищна рада повідомила, що конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів не проводився у зв'язку з тим, що селищна рада має КП «ГОСПОДАР».

Удачненська селищна рада та її виконавчий комітет, не приймали рішень про визнання КП «ГОСПОДАР» виконавцем послуг із вивезення побутових відходів на

підпорядкованій території та договір із КП «ГОСПОДАР» на надання цих послуг не укладався.

Натомість, рішенням від 19.03.2021 № У ІІІ/7-9 Удачненською селищною радою затверджено Програму поводження з твердими побутовими відходами на території Удачненської селищної ради на 2021-2025 роки (далі – Програма) та Схему санітарного очищення території Удачненської селищної ради (далі – Схема санітарного очищення).

Програмою визначено, що збирання та перевезення твердих побутових відходів на сміттєзвалище здійснює КП «ГОСПОДАР» на підставі договорів, укладених з фізичними та юридичними особами.

Пунктом 2.1 Схеми санітарного очищення передбачено, що на території Удачненської селищної ради саме КП «ГОСПОДАР» надає послуги з вивезення побутових відходів. Графік вивезення твердих побутових відходів (який є частиною Схеми санітарного очищення), розроблено та затверджено з урахуванням наявного у КП «ГОСПОДАР» автомобіля МА34371-ЛІВ-МІКРО-9 (сміттєвоз), державний номер АН 3315КН.

Відповідно до підпункту «е» статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибирати між кількома продавцями.

Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріальну-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази відносяться спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів. Також конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.

Відповідно до пункту 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, а також, які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі вказаний Порядок не містить, а отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.

Крім того, за наявною у територіальному відділенні інформацією послуги з вивезення побутових відходів у Покровському районі надають КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «УПРАВЛІННЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА», АВТОТРАНСПОРТНЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КОМУНАЛЬНИК», КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «СЛУЖБА ЄДИНОГО ЗАМОВНИКА» АВДІЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, а отже, зазначені суб'єкти господарювання є потенційними конкурентами КП «ГОСПОДАР» та можуть брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території Удачненської селищної ради.

Отже, ринок послуг з вивезення побутових відходів є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з визначення виконавця цих послуг.

Невизначення на конкурсних засадах виконавчим комітетом Удачненської селищної ради, всупереч вимогам чинного законодавства, виконавця послуг з вивезення побутових відходів може обмежувати право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку надання послуг із вивезення побутових відходів.

За умов проведення конкурсу, між учасниками відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом поняття конкуренції згідно із статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

В свою чергу, недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.

Таким чином, бездіяльність Удачненської селищної ради в особі її виконавчого комітету, яка полягає у невизначенні на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення побутових відходів може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладання угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Отже, бездіяльність Удачненської селищної ради в особі її виконавчого комітету, яка полягає у невизначенні на конкурсних засадах виконавця послуг із вивезення побутових відходів на території населених пунктів, на які поширюються повноваження Удачненської селищної ради, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів.

Враховуючи вищевикладене, з метою припинення бездіяльності, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України від 13.02.2001 № 32-р, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Удачненській селищній раді в особі виконавчого комітету припинити бездіяльність, яка полягає у невизначенні на конкурсних засадах виконавця послуг із вивезення побутових відходів на території населених пунктів на які поширюються повноваження Удачненської селищної ради, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів.

Про результати розгляду рекомендацій повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (61022, м. Харків, м-н Свободи, буд. 5, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) в 3-місячний строк з дня їх отримання із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону,

за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції **закривається**.

Головуючий колегії

Владислав РУМ'ЯНЦЕВ